

[Aksel Larsen.]

kommer dog til at anerkende, at i de allerfleste Tilfælde er netop de sociale og økonomiske Forhold dem, der driver Kvinden til enten selv at foretage Svangerskabsafbrydelse eller til at søge den foretaget ved andres Hjælp. Det er ikke blot Kommunisternes Mening; jeg kan her støtte mig for saa vidt til hele Kommissionen, men skal nøjes med at citere, hvad Kommissionsmedlem Fru Dida Dederding, saa vidt jeg ved en konservativ Læge, siger om den Ting i en særlig Beretning:

„Det er ofte ikke saa meget selve Svangerskabstiden, der afskrækker disse Hustruer, som det er Fremtiden efter Fødselen, hvor de staar bundet af et nyfødt Barn og ikke kan paatage sig Arbejde uden for Hjemmet. Et socialt Spørgsmaal rejser sig her, om der saavel for Børn født i som uden for Ægteskab ikke burde oprettes kommunale Børnehjem, da Vuggestuer og Asylter ikke nær kan overkomme Arbejdet; Mødrene maa f. Eks. bestille Plads til Barnet Uger i Forvejen, og saa er der tilmed den Ulempe ved Vuggestuer og Asylter, at Børnene skal hentes og bringes i al Slags Vejr, bringes sammen med Børn, der maaske har smitsomme Sygdomme i Hjemmet. Transporten tager megen Tid og koster Sportvognspenge. Det er disse Fremtidsudsigter, der ogsaa i væsentlig Grad skræmmer de vordende Mødre.“

En Undersøgelse af, hvorledes Forholdene virkelig er, saavel for vordende Mødre som for Forsorgen for Spædbørn og Børn i det hele taget, underbygger dette og bekræfter, at det forholder sig saadan. Det er almindelig kendt, at svangre Kvinder, der har Arbejde, er meget udsat for at miste dette Arbejde enten som Følge af selve Svangerskabet eller som Følge af den Afbrydelse i Arbejdet, som Fødselen medfører. Det er jo ogsaa saadan, at for en selverhvervende Kvinde er det et stort Problem med et Svangerskab og en Barnefødsel, for i hvert Fald saa længe Afbrydelsen i Arbejdet paa Grund af Barnefødselen og eventuelt senere paa Grund af, at der ikke er Plads paa Vuggestuerne, varer, saa længe har Kvinden ingen Fortjeneste og kun en meget ringe Hjælp. Der findes i den Henseende naturligvis Regler og Lovbestemmelser. I 14 Dage i Forbindelse med Fødselen skal Kvinden have Dagpenge fra Sygekassen, hvis hun vel at mærke har sikret sig Dagpenge; det er der meget faa gifte Kvinder, der har. Kvinder, der arbejder paa Fabrikker og Virksomheder, der er undergivet Fabrik-

tilsynet, skal have sikret sig Dagpenge til mindst 40 Øre om Dagen, og disse Dagpenge, hvad enten det nu er 40 Øre eller 2 Kr. om Dagen — og mere er der meget faa Kvinder, der har Raad til at sikre sig —, skal de klare sig for i 14 Dage i Forbindelse med Fødselen. I 4 Uger efter Fødselen faar Kvinder, som arbejder paa Virksomheder, der er under Fabriktilsynet, derpaa en Hjælp af det offentlige, der andrager i København 21 Kr. om Ugen, i Købstæderne 16 Kr. 80 Øre og paa Landet 12 Kr. 60 Øre. Før Fødselen kan de faa samme Hjælp i indtil 8 Uger, hvis der foreligger Lægeattest, som kræver det. Under alle Forhold er det forbundet med et betydeligt Tab og en stor økonomisk Risiko for Kvinden at gennemføre Fødselen, hvis hun er selverhvervende, og jeg kan ikke undlade over for dette at stille Kendsgerningerne, de bekræftede Kendsgerninger, om Sovjetunionens Forhold, i Henhold til hvilke enhver Kvinde har Ret til fuld Løn 8 Uger før og 8 Uger efter en Barnefødsel.

Saa er der selve Fødselen. Skal den foregaa forsvarligt, burde den altid foregaa med Lægehjælp og paa Fødeklínik. Lægehjælp kan Jordemødrene rekvirere, men det blev paa en Jordemøderkongres oplyst, at de meget ofte havde Vrvøl, hvis de gjorde det for tit. Fødeklínikker findes der meget faa af, i hvert Fald offentlige. Ugifte Kvinder har Ret til at føde paa Rigshospitalets Fødeafdeling eller paa Fødeanstalten i Aarhus, men man forstaar, at rent geografiske Grunde gør det vanskeligt for de allerfleste ugifte Mødre at benytte sig af denne Ret. Gifte Kvinder kan kun, hvis Lægen befrygter et unormalt Forløb af en Fødsel, eller hvis de hygiejniske eller sociale Forhold i Hjemmet taler derfor, faa Lov til at føde paa Rigshospitalets Fødeafdeling. Ja, der findes ganske vist en Bestemmelse i Loven om offentlig Forsorg, § 37, hvorefter der i hver Amtsrådsreds samt i København, Frederiksberg og enhver Købstad efter Amtsrådsdets eller Kommunalbestyrelsens Bestemmelse kan indrettes et kommunalt Fødehjem med tilhørende Plejefdeling for ubemidlede Personer. Det er vel overflødig at tilføje, at denne Paragraf om, at der *kan* indrettes, overalt er blevet saaledes forstaaet, at man ingen Steder har gjort det, for der staar ikke „skal“; dette faar en til at sige, at det er meget rart, at der i Landstinget er forelagt et Forslag om Sundhedsplejersker, men det lider af den samme Skavank: der *kan* ansættes Sundhedsplejersker, men der er intet som helst Paabud til Kommunerne om at gøre det.